

Har Ghar Jal
Jal Jeevan Mission
Building Partnerships
Changing lives

KERALA RURAL WATER SUPPLY & SANITATION AGENCY

കേരള റൂറൽ വാട്ടർ സപ്ലൈ ആൻഡ്
സാനിറ്റേഷൻ ഏജൻസി

ജല ശുണ്ടിലവാര പരിശോധന സഹായി

കിറ്റപ്പയ്യാഗിച്ച്
ജലം പരിശോധിക്കുന്ന വിധം

**ജല ശുണ്ടിലവാര പരിശോധന കിറ്റിൽ
അടങ്കിയിരിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ**

1	റൈയേജർസ് സ	2 മുതൽ 15 വരെ SA, OTO & PO4
2	4 മി. ലിറ്റർകുപ്പി	2
3	10 മി. ലിറ്റർ കുപ്പി	2
4	20 മി. ലിറ്റർ ടെസ്റ്റ് ട്യൂബ്	1
5	100 മി. ലിറ്റർ ഹാൻ്റ് സിലിംഗ്കിക്കൽ ട്യൂബ്	1
6	50 മി. ലിറ്റർ ഹാൻ്റ് സിലിംഗ്കിക് ബീക്കർ	1
7	ഹില്പർ	1

കേരള റാഡി സപ്പെ ആൻഡ് സാമീറ്റേഷൻ ഫ്രേഞ്ച്

ജല ഗുണനിലവാര പരിശോധന കുർസ്

കിറ്റുപയോഗിച്ച് ജലം പരിശോധിക്കുന്ന വിധം

1. പി.എച്ച്

50 മി. ലിറ്റർ ബീക്കറിൽ 25 മി. ലിറ്റർ ജലം എടുക്കുക. അതിൽ പി.എച്ച് പേപ്പർ ബുക്കിൽ നിന്നും ഒരു പേപ്പർ എടുത്ത് രണ്ടോ മൂന്നോ സെ.മീറ്റർ ആ ദിവസിൽ ജലത്തിൽ മുകുകുക. അതിനുശേഷം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്ത് അതുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന നിരം കണ്ടെത്തുക. അതിലെ മുല്യമായിരിക്കുന്ന പരിശോധിച്ചു ജലത്തിന്റെ PH മുല്യം.

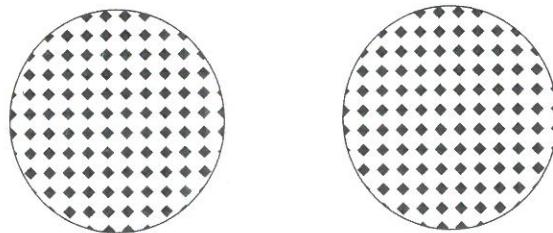
pH	pH
1	8
3	9
5	10
6	12
7	14

2. ടർബിലിറ്റി (കലകൽ)

കിറ്റിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള ഗ്രാഫ്റ്റ് സിലിണ്ടർ ട്യൂബിൽ 100 മി.ലിറ്റർ ജലം എടുക്കുക. അതിനുശേഷം കലകലിഡ്രൈ തോതു നിശ്ചയിക്കുന്ന ചാർട്ടിൽ ഗ്രാഫ്റ്റ് ട്യൂബ് വയ്ക്കുക. എന്നിട്ട് ചാർട്ടിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പുള്ളികളുടെ വ്യക്തത ഗ്രാഫ്റ്റ് ട്യൂബിലും നിരീക്ഷിക്കുക. നിരീക്ഷണമലം ചുവടെ ചേർക്കുന്ന രീതിയിൽ താരതമ്യം ചെയ്യുക.

- ചാർട്ടിലെ പുള്ളികൾ ഇരുണ്ടും വ്യക്തമായും കാണുന്നേങ്കിൽ
0 NTU →
- ചാർട്ടിലെ പുള്ളികൾ വ്യക്തമായി കാണുന്നേങ്കിൽ
5 NTU →
- പുള്ളികൾ മങ്ങിയാണ് കാണുന്നേങ്കിൽ
10 NTU →

TURBIDITY ESTIMATION CHART

3. ടോട്ടൽ ഹാർഡ്യോഗ്രാഫ് (മൊത്തത്തിലുള്ള ജലത്തിന്റെ കാരിന്യം)

10 മി.ലിറ്റർ ജലം 20 മി.ലിറ്റർ ടെസ്റ്റ് ട്യൂബിൽ എടുക്കുക. അതിൽ പരിശോധന കിറ്റിലെ നമ്പർ 2 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും മുന്നോ നാലോ തുള്ളി റീയേജേറ്റ് കലർത്തി അത് അലിഞ്ഞു ചേരുന്ന തുവരെ (30 സെകന്റ്) ഇളക്കുക. അപ്പോൾ ജലത്തിന്റെ നിറം വൈൻ റെഡ് ആയി മാറും. നമ്പർ 3 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഓ രോ തുള്ളി വീതം റീയേജേറ്റ് വൈൻ റെഡിൽ നിന്നും നീല നിറമാക്കുന്ന തുവരെ ഒഴിക്കുക. എത്ര തുള്ളികൾ ചേർത്തു എന്ന് നോക്കുക. അതിനെ 15 കൊണ്ട് ഗുണിക്കുക. അപ്പോൾക്കിട്ടുന്ന സംഖ്യയാണ് ടോട്ടൽ ഹാർഡ്യോഗ്രാഫ് (മൊത്തത്തിലുള്ള ജലത്തിന്റെ കാരിന്യം) അളവ്.

ഉദാഹരണം: മുന്നാമത്തെ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ചേർത്ത റീയേജേറ്റ് തുള്ളി കളുടെ എണ്ണം 10 ആണേങ്കിൽ ടോട്ടൽ ഹാർഡ്യോഗ്രാഫ് $10 \times 15 = 150$ ആയിരിക്കും.

കുപ്പി:

- ആദ്യത്തെ തുള്ളി കലർത്തുന്നോൾ തന്നെ നീല നിറമായി മാറുന്നുകയിൽ ജലത്തിലെ കാർബണ്ട്രൈറ്റിൻ്റെ അളവ് 15 mg/L ആയിരിക്കും.
- മുന്നാമത്തെ കുപ്പിയിൽ നിന്നും കലർത്തുന്ന റീയേജൻ്റ് 10 തുള്ളി ചേർത്തതിനു ശേഷവും വൈൻ റെഡിൽ നിന്നും നീല നിറത്തിലേയ്ക്ക് മാറാത്തപക്ഷം പരിശോധന ഉപേക്ഷിക്കുക. വീഞ്ഞാം 5 മി.ലിറ്റർ ജലത്തിൽ 5 മി.ലിറ്റർ സേബിതജലം (distilled water) ഒഴിച്ച് നേർപ്പിച്ചതിനു ശേഷം വീഞ്ഞാം പരിശോധന ആ വർത്തിക്കുക. (പ്രസ്തുത സാഹചര്യത്തിൽ പരിശോധന കിറ്റിൽ 3-ാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും തുള്ളികളായി റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുകയും നിന്നും മാറുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിന്നും മാറുന്നതു വരെ എത്ര തുള്ളി റീയേജൻ്റ് ചേർത്തുവോ ആ സംവ്യൂദ്ധ കൊണ്ട് ഗുണിച്ചുശേഷം വീഞ്ഞാം 2 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചു കിട്ടുന്ന സംവ്യാധാരിക്കും മൊത്തത്തിലുള്ള ജലത്തിന്റെ കാർബണ്ട്രൈറ്റ് കാർബണ്ട്രൈറ്റ് കാർബണ്ട്രൈറ്റ് കാർബണ്ട്രൈറ്റ്).

ഉദ്ദേശ്യം :

മുന്നാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും നേർപ്പിച്ച ജലത്തിൽ ചേർത്ത റീയേജൻ്റ് തുള്ളികളുടെ എണ്ണം 10 ആണെങ്കിൽ ടോട്ടൽ ഹാർഡ്വെന്റ് $10 \times 15 \times 2 = 300$ ആയിരിക്കും.

4. ക്ലോറേഡ്

5 മി.ലിറ്റർ ജലം 20 മി.ലിറ്റർ ടെസ്റ്റ് ട്യൂബിൽ എടുക്കുക. അതിലേയ്ക്ക് പരിശോധന കിറ്റിൽ നമ്പർ 4 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽനിന്നും 2 സ്പുണ്ട് റീയേജൻ്റ് ചേർത്ത് ഇളക്കുന്നോൾ അത് പർപ്പിൾ നിറത്തിലേയ്ക്ക് മാറുന്നത് കാണാം. അതിനുശേഷം അതിലേയ്ക്ക് നമ്പർ 5 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഒന്നൊ രണ്ടോതുള്ളി റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുക. അപ്പോൾ മണ്ണ നിറമാകുന്നതു കാണാം. അവ സാമ്നായി നമ്പർ 6 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നുംഒന്നൊതുള്ളികളായി റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുക. അപ്പോൾ മണ്ണ നിന്നും വീഞ്ഞാം പർപ്പിൾ നിറത്തിലേയ്ക്ക് മാറുന്നത് കാണാം. എത്ര തുള്ളികൾചേർത്ത് എന്ന് നോക്കുക. അതിനെ 20 കൊണ്ട് ഗുണിക്കുക. അപ്പോൾ ലഭിക്കുന്ന സംവ്യാധാരി ക്ലോറേഡിന്റെ അളവ്.

ഉദ്ദേശ്യം :

നമ്പർ ആർ എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ചേർത്ത റീയേജൻ്റ് തുള്ളികളുടെ എണ്ണം 10 ആണെങ്കിൽ ക്ലോറേഡ് $10 \times 20 = 200$ ആയിരിക്കും.

കുറിപ്പ്:

- ആദ്യത്തെ തുള്ളി കലർത്തുന്നോൾ തന്നെ പർപ്പിൾ നിറമായി മാറുന്നേങ്കിൽ ജലത്തിലെ ക്ഷോരെറീഡിൽ അളവ് 20 mg/L ആയിരിക്കും.
- ആറാമത്തെ കുപ്പിയിലെ റീയേജൻ്റ് 15 തുള്ളി ചേർത്തതിനുശേഷവും പർപ്പിൾ നിറത്തിലേയ്ക്ക് മാറാത്തപക്ഷം പരിശോധന ഉപേക്ഷിക്കുക. വീണ്ടും 5 മി.ലിറ്റർ ജലത്തിൽ 5 മി.ലിറ്റർ സൈറിതജലം (distilled water) ഒഴിച്ച് നേർപ്പിച്ചതിനുശേഷം വീണ്ടും പരിശോധന ആവർത്തിക്കുക. പ്രസ്തുത സാഹചര്യത്തിൽ പരിശോധന കിട്ടിൽ നമ്പർ 6 എന്ന രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും തുള്ളികളായി റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുക യും നിറം മാറുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിറം മാറുന്നതുവരെ എത്ര തുള്ളി റീയേജൻ്റ് ചേർത്തുവോ ആ സംഖ്യയെ 20 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചുശേഷം വീണ്ടും 2 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചു കിട്ടുന്ന സംഖ്യയായിരിക്കും ക്ഷോരെറീഡിൽ അളവ്.

ഉദാഹരണം : ആറാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും നേർപ്പിച്ച ജലത്തിൽ ചേർത്ത റീയേജൻ്റ് തുള്ളികളുടെ എണ്ണം 10 ആണെങ്കിൽ ക്ഷോരെറീഡിൽ അളവ് $10 \times 20 \times 2 = 400$ ആയിരിക്കും.

5. റെസിഡ്യൂവൽ ക്ഷോറിൻ (അവഗ്രേഷിക്കുന്ന ക്ഷോറിൻ)

10 മി.ലിറ്റർ ജലം കിറിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കറുത്ത അട്ടുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ രണ്ടുതുള്ളി OTO റീയേജൻ്റ് കലർത്തി അത് അലിയുന്നതുവരെ ഇളക്കുക. അതിനുശേഷം രൂപപ്പെടുന്ന നിറം ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ളകളുൽ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

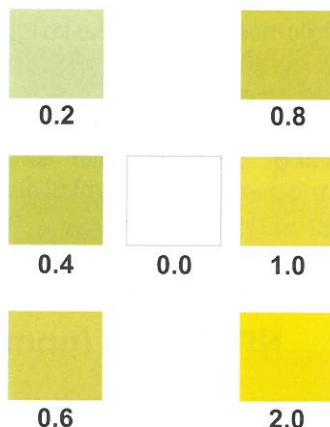
കുറിപ്പ്:

റീയേജൻ്റ് 15 തുള്ളി ചേർത്തതിനുശേഷവും നിറം മാറിയില്ലെങ്കിൽ അവഗ്രേഷിക്കുന്ന ക്ഷോറിൻ്റെ അളവ് കൂടുതലാണെന്ന് മനസിലാക്കാം. തുടർന്ന് 1 മി.ലിറ്റർജലത്തിൽ 9 മി.ലിറ്റർ സൈറിതജലം (distilled water) ഒഴിച്ച് നേർപ്പിച്ചതിനുശേഷം വീണ്ടും പരിശോധന ആവർത്തിക്കുക. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന ഫലം എത്രയാണോഅതിനെ 10 കൊണ്ട് ഗുണിക്കുക. ആ സംഖ്യയായിരിക്കും അവഗ്രേഷിക്കുന്നക്ഷോറിൻ്റെ അളവ്.

ഉദാഹരണം :

1 മി. ലിറ്റർ ജലസാമ്പിളിൽ 9 മി. ലിറ്റർ സൈറിതജലം (distilled water) ഒഴിച്ച് നേർപ്പിച്ചതിനുശേഷം രണ്ടുതുള്ളി OTO റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുന്നോൾ അവഗ്രേഷിക്കുന്ന ക്ഷോറിൻ്റെ അളവ് $2.0 \times 10 = 20$ ആയിരിക്കും.

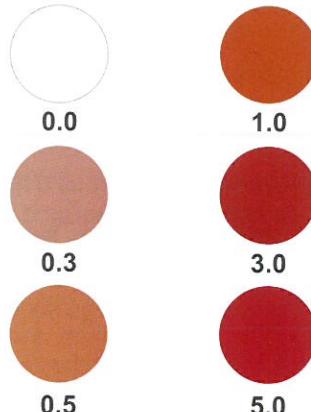
Free Chlorine (ppm)

6. ഇരുവ്

10 മി.ലിറ്റർ ജലം കിറിന്നോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കരുതൽ അടപുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ പതിശോധന കിറിൽ നമ്പർ 9 എന്ന് രേഖ പ്ലാറ്റത്തിയകുപ്പിയിൽ നിന്നും നാലു തുള്ളി റീയേജെസ്റ്റ് ഉണ്ടാകുക. എന്നിൽ രണ്ട് മൂന്ന് മിനിറ്റ് ഇളക്കിയിൽത്തിനുശേഷം 10-ാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും രണ്ടു സ്വീപ്പൺ റീയേജെസ്റ്റ് ചേർത്ത് അത് അലിന്റു ചേരുന്നതു വരെ ഇളക്കുക. തുടർന്ന് 5 മിനിറ്റിനുശേഷം രൂപപ്ലാസ്റ്റിന നിറം കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

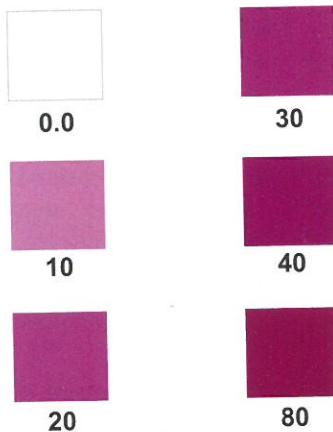
IRON (ppm)

7. നൈട്രേറ്റ്

10 മി.ലിറ്റർ ജലം കിറ്റിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കരുതൽ അടപുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ SA എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഒരു സ്പുൺ റീയേജസ്റ്റ് ചേർത്ത് അലിയിക്കുക. അതിനുശേഷം അതിലേയ്ക്ക് പരിശോധന കിറ്റിലെ 11-ാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഒരു സ്പുൺ റീയേജസ്റ്റ് ചേർത്ത് അത് അലിയ്ക്കു ചേരുന്നതുവരെ നന്നായി ഇളക്കിയതിനുശേഷം 10 മിനിറ്റ് നിരീക്ഷിക്കുക. അതിനുശേഷം രൂപപ്പെടുന്ന നിറം കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

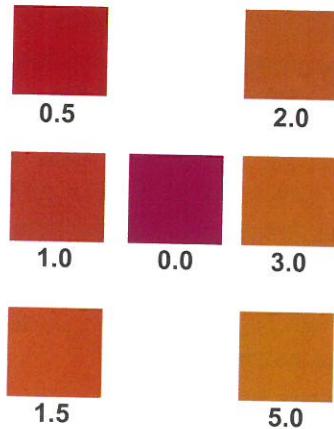
NITRATES (ppm)

8. ഫ്ലൂറേറ്റ്

4 മി.ലിറ്റർ ജലം കിറ്റിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കരുതൽ അടപുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ പരിശോധന കിറ്റിൽ നമ്പർ 12 എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും പില്ലറിൻ്റെ സഹായത്തോടെ 1 മി. ലിറ്റർ റീയേജസ്റ്റ് ചേർത്ത് ഇളക്കുക. അതിൽ രൂപപ്പെടുന്ന നിറം ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

FLUORIDE (ppm)

9. ടോട്ടൽ ആർക്കലിനിറി (മൊത്തത്തിലുള്ള കഷാരാംശം)

10 മി. ലിറ്റർ ജലം കിറ്റിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കറുത്ത അടപുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ പരിശോധന കിറ്റിൽ നമ്പർ 7 എന്ന രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും രണ്ടു തുള്ളി റീയേജൾസ് കലർത്തുക. അപ്പോൾ നീല നിറമാകുന്നതു കാണാം. അതിനുശേഷം 8-ാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഓരോ തുള്ളി വീതം നീല നിറം മാറി ദെബിഷ് പിക്ക് നിറമാകുന്നതുവരെ ഒഴിക്കുക. എത്ര തുള്ളികൾ ചേർത്തു എന്ന് നോക്കുക. അതിനെ 25 കൊണ്ട് ഗുണിക്കുക. അപ്പോൾ കിട്ടുന്ന സംഖ്യയാണ് ടോട്ടൽ ആർക്കലിനിറിയുടെ അളവ്.

ഉദാഹരണം : എട്ടാമത്തെ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ചേർത്ത റീയേജൾസ് തുള്ളി കളുടെ എണ്ണം 10 ആണെങ്കിൽ ടോട്ടൽ ആർക്കലിനിറി $10 \times 25 = 250$ അയിരിക്കും.

കുറിപ്പ് :

എട്ടാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും കലർത്തുന്ന റീയേജൾസ് 10 തുള്ളി ചേർത്തതിനുശേഷവും ദെബിഷ് പിക്ക് നിറത്തിലേയ്ക്ക് മാറാത്ത പക്ഷം പരിശോധന ഉപേക്ഷിക്കുക. വീണ്ടും 5 മി.ലിറ്റർ ജലത്തിൽ 5 മി. ലിറ്റർ സേപ്പിത്തജലം (distilled water) ഒഴിച്ച് നേർപ്പിച്ചതിനുശേഷം വീണ്ടും പരിശോധന ആവർത്തിക്കുക. പ്രസ്തുത സാഹചര്യത്തിൽ പരിശോധന കിറ്റിൽ നമ്പർ 8 എന്ന രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും

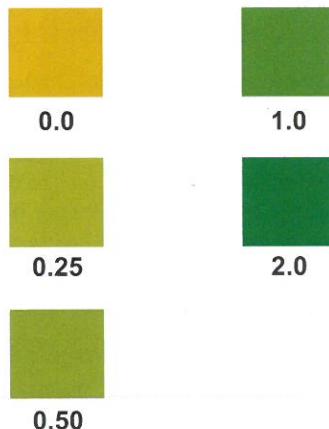
തുള്ളികളായി റീയേജൻ്റ് ചേർക്കുകയും നിറം മാറുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിറം മാറുന്നതുവരെ എത്ര തുള്ളി റീയേജൻ്റ് ചേർത്തുവോ അംഗംപ്രയൈ 25 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചുശേഷം വീണ്ടും 2 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചു കിട്ടുന്ന സംഖ്യയായിരിക്കും മൊത്തത്തിലുള്ള ജലത്തിന്റെ കാരിന്യം.

ഉദാഹരണം : എട്ടാം നമ്പർ കുപ്പിയിൽ നിന്നും നേർപ്പിച്ച ജലത്തിൽ ചേർത്ത റീയേജൻ്റ് തുള്ളികളുടെ എണ്ണം 10 ആണെങ്കിൽ മൊത്തത്തിലുള്ള ജലത്തിന്റെ കാരിന്യം $10 \times 25 \times 2 = 500$ ആയിരിക്കും.

10. അമോണിയ്

4 മി. ലിറ്റർ ജലം കിറ്റിനോടൊപ്പം നൽകിയിട്ടുള്ള കരുത്ത അടപുള്ള കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. അതിൽ പരിശോധന കിറ്റിൽ 13, 14 എന്നീ നമ്പർ രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പികളിൽ നിന്നും 4 തുള്ളി വീതം റീയേജൻ്റ് ചേർത്തുള്ളക്കുക. അപ്പോൾ രൂപപ്പെടുന്ന നിറം ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

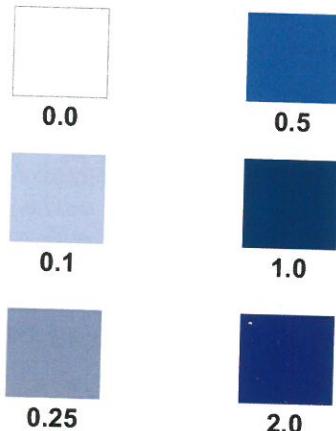
AMMONIA (ppm)

11. ഫോസ്ഫോറ്റ്

പരിശോധന കിട്ടിൽ നമ്പർ 15 എന്ന രേഖപ്പെടുത്തിയ കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഫില്ടറിലെ സഹായത്തോടെ 1.5 മി.ലിറ്റർ റീയേജേജിൽ കുറുത്ത അടപുള്ളി 10 മി.ലിറ്റർ കുപ്പിയിൽ എടുക്കുക. തുടർന്ന് "PO₄" എന്ന കുപ്പിയിൽ നിന്നും ഒരു നൂളും പൊതു കലർത്തി നന്നായി യോജിപ്പിക്കുക. അതിനുശേഷം കുപ്പിയിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിൽക്കൂന്തു വരെ ജല സാമ്പിൾ എടുത്ത് നന്നായി അലിയിച്ചു വയ്ക്കുക. 10 മിനിറ്റിനു ശേഷം രൂപപ്പെടുന്ന നിറം കളർ ചാർട്ടുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക.

PO₄-P (ppm)

ജൈവാസ്യ പരിശോധന

മൈക്രോജർ സർഫേക്ചർസ് ട്രിപ്പ് അടങ്കിയ കുപ്പിയിൽ 20 മി.ലിറ്റർ ജല മൊഴിച്ചു വയ്ക്കുക. എന്നിട്ട് 24 മുതൽ 48 മണിക്കൂർ വരെ നിരീക്ഷിക്കുക. ജലത്തിന്റെ നിറത്തിൽ മാറ്റമില്ലജിൽ ജൈവാസ്യവിന്റെ സാന്നിധ്യമില്ലാം ജലത്തിന്റെ നിറം കരുപ്പായി മാറ്റാതെ ജൈവാസ്യവിന്റെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടാണെന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

പ്രത്യേകഗ്രഹഭ്രംഗങ്ങൾ :

ജലസാമ്പിള്ളുകൾ അതാതിംങ്ങളിലും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും വച്ച് പരിശോധനക്കാവുന്നതാണ്. ഓരോ സാമ്പിൾ ടെസ്റ്റ് ചെയ്തതിനുശേഷവും അടുത്ത് ടെസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ പോകുന്ന സാമ്പിൾ കൊണ്ട് ഉപകരണങ്ങൾ കഴുകുക. പരിശോധന കഴിത്തയുടൻ ഉപകരണങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ കിറിനൊപ്പം തന്നിട്ടുള്ള സേബിതജലം (distilled water) ഉപയോഗിച്ച് കഴുകേണ്ടതാണ്. ജലപരിശോധന കിറിയിൽ ഉള്ള രാസവസ്തുകൾ കൈക്കുറഞ്ഞോ ദേഹത്തോ പുരളാതെ കൈക്കാര്യം ചെയ്യാൻ പ്രത്യേകക്കം ശ്രദ്ധിക്കണം.

- രാസപരിശോധനയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ച ജലസാമ്പിള്ളുകൾ പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷം സ്റ്റീച്ചിംഗ് പറയൽ ലായനി ഉപയോഗിച്ച് അണുവിമുക്തമാക്കിയ ശേഷം ശേഷം ഉപേക്ഷിക്കാവു.
- ജൈവാസ്യ പരിശോധനയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ച ജലസാമ്പിള്ളുകൾ പരിശോധനയ്ക്കു ശേഷം നിർബന്ധമായും അണുവിമുക്തമാക്കിയ ശേഷം മാത്രമേ ഉപേക്ഷിക്കാവു.